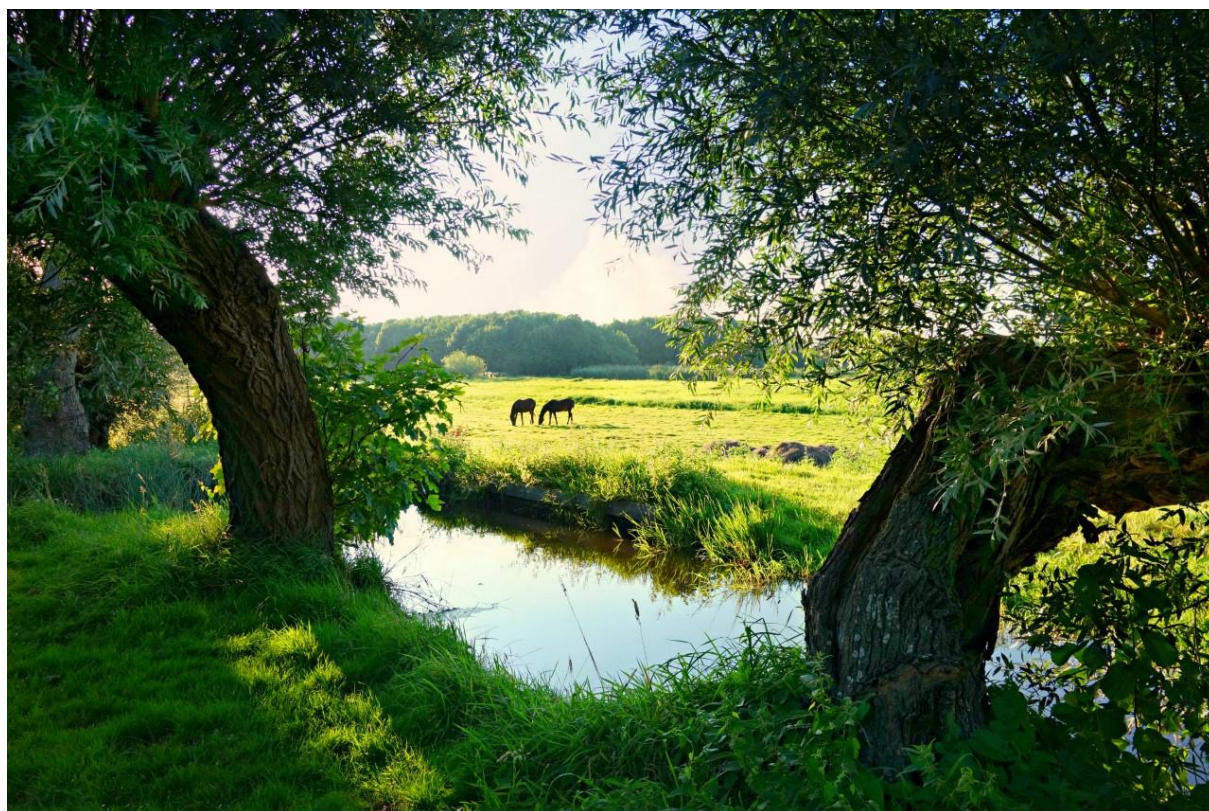

Verkiezingsprogramma VVD Westerkwartier

2022 - 2026

MEER VOOR HETZELFDE

Inhoudsopgave

Inleiding	3
I. Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners.....	6
1.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat	6
1.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen.....	7
1.3 En we verstandig met ons geld omgaan	8
II. Een gemeente waar het goed wonen en leven is.....	9
2.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen.	9
2.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden	10
2.3 Waar vervoer van A naar B vlot en veilig gaat.....	11
2.4 Vol slimme en duurzame oplossingen.....	13
III. Een bloeiende lokale economie.....	14
3.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen	14
3.2 Waar we trots zijn op onze boeren	15
3.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden.....	16
3.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan.....	16
3.5 Waar iedereen meedoet en integreert	17
IV. Waardevol samenleven	18
4.1 Met respectvolle zorg, dichtbij huis.....	18
4.2 Waar je fijn kunt opgroeien.....	19
4.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt	20
4.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	21
V. Een veilige gemeente.....	23
5.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	23

Inleiding

Beste inwoner van de gemeente Westerkwartier,

De gemeente Westerkwartier is een gemeente om van te houden met prachtige dorpen en veel lokale betrokkenheid. Samen geven we deze mooie gemeente vorm.

Dag in, dag uit zetten ook onze lokale politici zich in om het Westerkwartier nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad zal plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen vier jaar hebben we als oppositiepartij laten horen hoe wij de toekomst van ons mooie Westerkwartier voor ons zien: solide financieel beleid, lage lokale lasten, ruimte voor inwoners en ondernemers, minder regels en realistische besluiten die kunnen rekenen op draagvlak, zoals bij de energietransitie.

In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen waar wij ons als lokale VVD de komende vier jaar voor in willen zetten. In de kern staan wij voor het volgende verhaal:

Een gemeente is er voor haar inwoners.

De VVD wil een gemeente die werkt voor en namens jou. Met een prettige woonomgeving die veilig is, met genoeg groen en voorzieningen in de buurt. Een gemeente die zorgdraagt voor een schone en nette leef- en woonomgeving zonder wateroverlast. Waar kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op respectvolle zorg kunt rekenen. We willen dat onze gemeente een fijne plek is en blijft, waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen.

Of je nu alleen woont in Leek, samenwoont met je partner in Marum of met kinderen een huis met tuin hebt in Zuidhorn of in één van de andere dorpen of buitengebieden in onze mooie gemeente, de behoefte aan woningen in het Westerkwartier is groot door haar gunstige en centrale ligging. Als VVD willen wij dat er voldoende huizen bijgebouwd worden, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen met speciale aandacht voor de huisvesting van starters en senioren. Daar waar in de kleine dorpen behoefte is aan woningbouw, willen we mogelijkheden op maat creëren.

Een bloeiende lokale economie.

In een bloeiende economie zijn er voldoende banen, zodat iedereen mee kan doen. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is het gevoel dat je bijdraagt aan de samenleving en het zorgt voor contact met collega's. Ondernemers zijn hiervoor onmisbaar. Het midden- en kleinbedrijf en de landbouw zijn samen dé banenmotor van de gemeente Westerkwartier. Ondernemers moeten voldoende ruimte krijgen om aan de slag te kunnen. Juist de lokale bedrijven en ondernemers hebben o.a. door Corona een moeilijke tijd achter de rug. We willen dat de gemeente snel en duidelijk antwoord geeft op vragen en meedenkt met ondernemers. Het midden- en kleinbedrijf, inclusief de agrarische sector, kan rekenen op de ondersteuning van de VVD.

Een veilige en fijne buurt en thuis.

Wij willen dat je in het Westerkwartier prettig kunt wonen en leven. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden in het Westerkwartier om je vrije tijd te besteden.

Verkeerssituaties moeten veilig zijn voor voetganger, fiets en auto. Ook een goede bereikbaarheid naar en tussen de dorpen en van en naar scholen is van belang. De realisatie van een goede Noord- > Zuidverbinding is nodig voor een goede aansluiting met de A7 en een goede spreiding van verkeersstromen.

We dragen lokale initiatieven om de leefomgeving te verbeteren een warm hart toe.

Slim en duurzaam groen.

De VVD staat achter het klimaatbeleid en realiseert zich als geen ander dat de energietransitie betaalbaar moet blijven voor alle huishoudens en ondernemers. Bij het plaatsen van windmolens of zonneparken willen we verrommeling van het landschap tegengaan. Draagvlak onder inwoners vinden we belangrijk.

Verstandige financiële keuzes.

Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt, ontstaan er op enig moment problemen. Daarom letten wij goed op ons gemeentelijk financieel beleid en beheer. We houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in het Westerkwartier voor iedereen betaalbaar.

Als VVD Westerkwartier zijn we goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je via social-mediakanalen contact met ons opnemen.

VVD WESTERKWARTIER, MEER VOOR HETZELFDE

Jan van der Laan,

Lijsttrekker VVD Westerkwartier.

Contactgegevens

Wil jij contact opnemen met de VVD Westerkwartier? Dat kan!

Facebook	VVDWK
Instagram	vvd_westerkwartier
Twitter	@VVD_WK
Email	Vvdwesterkwartiergmail.com
Website	Westerkwartier.vvd.nl

I. Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners.

1.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente heeft de taak zich in te zetten voor de inwoners van het Westerkwartier. De VVD wil korte(re) lijnen met inwoners, een goede (digitale) bereikbaarheid, eenvoudige formulieren en overzichtelijke regels. Daarmee zijn inwoners en ondernemers geholpen en worden problemen, frustraties en wachttijden voorkomen.

- ▶ Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk. Hierbij houden we rekening met mensen die laaggeletterd zijn, slechtziend en mensen die minder digivaardig zijn.
- ▶ De gemeente moet inwoners actief informeren over bijvoorbeeld wijzigingen in de APV of huisvuilroute. De communicatie wordt hierbij afgestemd op de doelgroep en moet via zoveel mogelijk mediakanalen plaatsvinden om iedereen te kunnen bereiken.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit, zodat inwoners hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. Om die reden moet de website van de gemeente toegankelijk en begrijpelijk zijn voor alle inwoners.
- ▶ De VVD kiest voor één gemeentehuis in het Westerkwartier, die goed fysiek bereikbaar is. We willen ruimere openingstijden, ook buiten kantoortijden, en de mogelijkheid om zonder afspraak binnen te lopen. Documenten zoals paspoort en rijbewijs kunnen worden bezorgd en voor het regelen van hulp of zorg komt de gemeente naar je toe.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen. Hierbij is het belangrijk dat inwoners en ondernemers zo snel mogelijk worden doorverbonden met de persoon met de juiste expertise. Wethouders en contactpersonen zijn makkelijk benaderbaar.
- ▶ De gemeente moet zorgdragen voor goede overdracht van lopende zaken wanneer er sprake is van wisseling van personeel door ziekte of vervanging.
- ▶ Aanvragen dienen binnen een acceptabele tijd te worden afgehandeld, of het nu gaat om bijvoorbeeld wijzigingen in bestemmingsplannen, bouwvergunningen of aanvragen voor zorg. De gemeente dient ontwikkelingen te faciliteren in plaats van te vertragen.
- ▶ Door harmonisatie van de regelingen van de vorige gemeenten naar de gemeente Westerkwartier is er meer regeldruk ontstaan. De effecten worden nu zichtbaar. De VVD wil dat er kritisch wordt gekeken naar de hoeveelheid regels en de regeldruk verminderen.

- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega's in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.

1.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Het Westerkwartier maken we met elkaar en dat zien we ook terug in de vele initiatieven van inwoners, die gezamenlijk maatschappelijke vraagstukken in hun leefomgeving oplossen. Dit gaat verder dan het gebruikelijke vrijwilligerswerk. Wij juichen deze initiatieven toe. Het sluit aan bij ons streven naar meer zelfstandigheid, naar een krachtige gemeente en naar een overheid met gezonde overheidsfinanciën. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt en ondersteunt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

- ▶ Voorzieningen in onze dorpen willen we zoveel mogelijk op peil houden, waarbij de toegankelijkheid van de openbare gebouwen belangrijk is. Zo houden we onze dorpen leefbaar. In ieder dorp moet er een mogelijkheid zijn om elkaar te ontmoeten en er moet ruimte zijn voor verschillende activiteiten. Creatieve initiatieven vanuit inwoners die zorgen voor verbeteringen juichen we dan ook toe. We zitten initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken proactief mee.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken en het Right to Challenge. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden voor een revolving fund. Afbetalingen van leningen uit dit fonds zorgen ervoor dat nieuwe leningen voor maatschappelijke initiatieven mogelijk zijn.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

► De VVD vindt het belangrijk om de jeugd te betrekken bij de lokale politiek. Te vaak wordt gedacht vanuit het instrument ('instellen van een jeugdraad') en niet vanuit het doel ('jeugdparticipatie'). We willen in gesprek met de Raad en scholengemeenschappen om de jeugd meer te betrekken bij de lokale politiek. Daarbij kan gedacht worden aan gastlessen van raadsleden of leden van het College, of middelbare scholieren die een raadsvergadering bezoeken. In dat kader zijn wij ook groot voorstander van de cursus 'Politiek Actief'.

1.3 En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. Wij willen de belasting zo laag mogelijk houden. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

► We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt! De solvabiliteit van de gemeente Westerkwartier is op dit moment te laag, waardoor de gemeente financieel kwetsbaar is. Wij vinden het belangrijk dat de financiën van de gemeente solide en houdbaar zijn naar de toekomst toe.

► Er staat veel grond op de balans van de gemeente. Wij willen dat de gemeente dit meer gaat inzetten voor woningbouw, gezien de behoefte aan woningen.

► De woonlasten in het Westerkwartier liggen boven het landelijke gemiddelde. De afgelopen raadsperiode heeft de coalitie ervoor gekozen om de OZB trapsgewijs te verhogen, waardoor de woonlasten steeds hoger worden. De VVD is en blijft tegen verhoging van de OZB en wil, als de financiële positie van de gemeente Westerkwartier dat toelaat, eerdere verhoging van de OZB ongedaan maken.

► De VVD pleit voor meer harmonisatie tussen bedrijfspanden en woonhuizen voor de OZB-heffing, om het bedrijfsleven wat meer te ontzien.

► De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.

► De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.

II. Een gemeente waar het goed wonen en leven is

2.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen.

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze inwoners op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is anders. Er is een groeiende vraag naar woningen in onze gemeente, onder andere door overloop vanuit de stad Groningen. Op dit moment is het voor een starter of jongere lastig om een woning te krijgen. Ook voor senioren geldt dat de mogelijkheden om door te stromen naar een geschikte woning of gewenste woonvorm beperkt zijn, waardoor de woningmarkt verder op slot wordt gezet. We willen dat er voldoende nieuwe huizen bijgebouwd worden, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen, ook in de kleinere dorpen.

- ▶ Ieder van de 41 dorpen in het Westerkwartier heeft zijn eigen identiteit, een eigen karakter. Het is belangrijk om de eigen identiteit van en de leefbaarheid in onze dorpen te behouden.
- ▶ Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Wij willen dat er nieuwe huizen bijgebouwd worden, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. Het bouwtempo moet omhoog.
- ▶ We willen dat ieder dorp mogelijkheden krijgt voor woningbouw. Daar waar in de kleinere dorpen behoefte is aan woningbouw, willen we oplossingen op maat creëren.
- ▶ Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
- ▶ De gemeente gaat aan de slag met creatieve, nieuwe, tijdelijke of duurzame woonvormen, zoals het wonen in hofjes met een gezamenlijke ruimte/tuin, meer-generatiewoningen ('kangoeroewoning') en tiny houses. Zo helpen we starters op weg en kunnen ouderen in hun vertrouwde omgeving blijven wonen.
- ▶ We zorgen voor (tijdelijke) huisvesting voor migranten met een verblijfsvergunning, maar schaffen hun voorrangspositie bij sociale huurwoningen af. We zijn voorstander om ook voor deze groep op zoek te gaan naar alternatieve woonvormen, zodat de druk op sociale huurwoningen wordt verlaagd.
- ▶ Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw.
- ▶ We bestrijden leegstand, zoals in winkelcentra, door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca mogelijk te maken. Verpaupering van leegstaande panden willen we aanpakken. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.

- ▶ Waar mogelijk hebben we de voorkeur voor het bouwen op lege locaties in de dorpen (inbreiden). Wanneer we gaan bouwen aan de randen en buiten de kom van de dorpen willen we dat dit past in het landschap en aansluit bij de gerealiseerde woningbouw.
- ▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal, begrijpelijk en actueel beschikbaar.
- ▶ Niemand wil een lelijk huis bouwen. Daarom vinden wij een welstandscommissie en onnodige regels in bestemmingsplannen overbodig. De gemeentelijke omgevingsvisie waarin de historische kernen worden beschermd is voldoende.
- ▶ We zijn tegen het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB). We willen dat de gemeente niet meer uitgeeft dan er binnenkomt en de woonlasten zo laag mogelijk houden.
- ▶ Eind 2022 hebben alle huishoudens in de gemeente een mogelijkheid zich aan te sluiten op glasvezel.

2.2 Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk of buurt waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de buurt, maar ook het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente stimuleert dat de woonomgeving en ook het buitengebied schoon en netjes blijven. En dat kan ook samen met inwoners middels verschillende inwonersinitiatieven.

- ▶ Een goed verzorgde openbare ruimte draagt bij aan de leefbaarheid en kwaliteit. De VVD vindt goede groenonderhoud erg belangrijk.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- ▶ We vinden het belangrijk dat er veel groene plekken met bomen en planten in de wijken en dorpen zijn, hoe klein dan ook. Zo werken we samen aan de biodiversiteit en een verbetering van ons klimaat, terwijl het ook iets positiefs toevoegt aan onze leefomgeving. Daarnaast vinden we wel dat de kapvergunning voor het kappen van bomen op eigen terrein uit de APV moet.
- ▶ Onze inwoners mogen van de gemeente verwachten dat de openbare ruimte goed wordt verzorgd. Zo kunnen mensen zonder problemen met een rollator of rolstoel over het trottoir zonder te struikelen over pollen gras of losliggende stoeptegels. Meldingen van inwoners hierover via de gemeentelijke website draagt hieraan bij.
- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Maar we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken naar wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie.

- ▶ Soms is natuur schadelijk. Zo zien we in toenemende mate dat (beschermde) diersoorten schade en overlast veroorzaken, zoals ratten, mollen, marters en eikenprocessierupsen, evenals Jacobskruiskruid in de bermen. We willen dat deze problemen proactief worden aangepakt en een actieve lobby richting de provincie en Tweede Kamer, bijvoorbeeld daar waar wetgeving veranderd moet worden.
- ▶ Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we zoveel mogelijk naar hergebruik en recycling.
- ▶ Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. Belangrijk is dat inwoners dit melden via de gemeentelijke website. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- ▶ We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit. De rioolheffing mag niet duurder dan nodig zijn.
- ▶ De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer : beter vasthouden van water, tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water. Huishoudens worden gestimuleerd tot tegels er uit en groen er in.
- ▶ In onze gemeenten zijn verschillende meldingen van schade aan woningen en gebouwen gemeld door bodemdaling. De VVD Westerkwartier wil bij schade door gaswinning of gasopslag zich hard maken voor een ruimhartige vergoeding om de schade aan huizen te herstellen. Wij willen dat de gemeente zich hiervoor actief inzet als gesprekspartner naar andere overheden en partijen.

2.3 Waar vervoer van A naar B vlot en veilig gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend, om naar ons werk te gaan, om boodschappen te doen, om kinderen naar school te brengen, om familie of vrienden te bezoeken, voor mantelzorg of we wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. De doorstroming is goed en de verkeerssituaties zijn veilig voor voetganger en gebruikers van de (elektrische)fiets, rolstoel, scootmobiel en auto.

- ▶ Het is belangrijk om te investeren in cruciale verbindingen tussen de dorpskernen, met de stad en met de A7 als hoofdader. Want de A7 is een belangrijke economische motor en trekt veel bedrijvigheid en dus werkgelegenheid. De verbinding tussen het noordelijk Westerkwartier en de A7 is voor de VVD al jaren een belangrijk onderwerp. De drukte op de wegen richting Groningen en de A7 neemt al jaren toe. Dit leidt tot sluipverkeer over wegen die hiervoor niet zijn ingericht. De VVD wil dat er besluiten worden genomen in de komende raadsperiode om, samen met de Provincie, te komen tot een betere ontsluiting van dit gebied. De gekozen tracé moet hierbij meerwaarde opleveren voor de inwoners van onze gemeente.

- ▶ Het verbeteren van openbaar vervoer en fietsroutes en het beter op elkaar laten aansluiten van verschillende vormen van vervoer is nodig voor een goede bereikbaarheid.
- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. Er wordt regelmatig te hard gereden in woonwijken en dorpen of op provinciale wegen. We willen dat hierop wordt gehandhaafd door snelheidscontroles te houden. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Er moeten eenduidige voorrangregels komen in de gehele gemeente, waarbij op alle rotondes de auto voorrang krijgt op fietsers. We werken bij de inrichting van onze straten en wijken samen met politiediensten, ouders, scholen, buurtbewoners en ondernemers.
- ▶ In het buitengebied leiden zachte bermten vaak tot grote kuilen naast de weg, waardoor de verkeersveiligheid in geding is. Wij willen dat deze bermten worden verhard. Daarnaast willen we meer betonstroken of passeerstroken langs de zijkanten van de wegen in het buitengebied.
- ▶ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door het Westerkwartier bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. We blijven ons inzetten om de geplande fietsnelweg van Groningen naar Leek via Marum door te trekken naar Drachten. Hierdoor zullen meer mensen met de fiets naar school of werk gaan.
- ▶ Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is. We zijn tegen het laten rijden van bussen gevuld met lucht in plaats van passagiers. We staan open voor innovatieve, kosten efficiënte alternatieven en geven ruimte aan de taximarkt en initiatieven zoals snel- en belbussen.
- ▶ We zien het inzetten van de elektrische deelauto's in de gemeente Westerkwartier als een activiteit die thuishoort bij een commerciële aanbieder en niet bij een gemeente. Door dit soort activiteiten bij de gemeente onder te brengen zorg je voor verstoring van de markt, concurrentievervalsing en het verkeerd inzetten van gemeenschapsgeld. Er zijn andere oplossingen om het openbaar vervoer te verbeteren en te verduurzamen.
- ▶ Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk voor mensen met een beperking.
- ▶ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken. Daarbij is helder wat de alternatieve route is. Zo voorkomen we 'zoekverkeer'.

2.4 Vol slimme en duurzame oplossingen

Het Westerkwartier moet verduurzamen. Veel huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes vraagt en waarvoor draagvlak van de inwoners moet zijn. We willen geen verrommeling van het landschap en de cultuur en historisch gevormde landschapstypen, zoals het dijkenlandschap, het wierdenlandschap, het coulissenlandschap en het veen- en zandlandschap, in stand houden.

Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijne en leefbare gemeente. Maar wel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers.

- ▶ De VVD ziet de plaatsing van zonnepanelen op daken als de best mogelijke oplossing voor het Westerkwartier (zon-op-dak). De gemeente moet zich daar actief voor inzetten. De plaatsing van grootschalige zonneparken en windparken wijzen wij af als draagvlak ontbreekt en de belangen van de omgeving en het landschap dit niet toelaten.
- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De VVD wil inzetten op meerdere vormen van duurzame energie. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen. Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.
- ▶ Wij ondersteunen het streven naar een energieneutrale Westerkwartier in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij stimuleren we milieubewust ondernemen, met een grote rol voor de lokale opwekking van duurzame energie en het stimuleren van inwoners om hun huizen te isoleren.
- ▶ Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan gas, zorgen we ervoor dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Waar mogelijk willen we inzetten op slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, wanneer bijvoorbeeld waterstofgas of een ander alternatief toegankelijk zijn om te gaan gebruiken.
- ▶ We maken het gemakkelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen door procedures simpeler te maken. Zo stimuleren we duurzame energie.

III. Een bloeiende lokale economie

3.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf en de agrarische sector zijn dé banenmotor van de gemeente Westerkwartier. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Maar de coronacrisis heeft onze bedrijven en ondernemers in het Westerkwartier hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En ook nu de coronacrisis op zijn einde loopt, moeten we de economie juist blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ▶ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen. De gemeente denkt mee met de ondernemers en streeft naar het snel afhandelen van procedures.
- ▶ De VVD zal kritisch kijken naar de talloze vergunningen waar de ondernemer mee te maken krijgt. Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht. De complexe vergunningverlening moet beter worden ingericht, expertise hiervoor moet meer worden geclusterd.
- ▶ Belangrijk is dat er korte lijnen zijn tussen de ondernemers en de gemeente. Het ondernemersloket binnen het Westerkwartier speelt hierin een grote rol, maar natuurlijk moeten ook wethouders hiervoor benaderbaar zijn.
- ▶ We richten één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief, oplossingsgericht en proactief meedenkt en meewerkt. Ook kun je er terecht als er iets misgaat.
- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- ▶ Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- ▶ We zijn tegen het heffen van reclamebelasting in de gemeente Westerkwartier, zoals in de centra van Zuidhorn en Leek. Als een meerderheid van de ondernemers voorstander is van de invoering van een reclamebelasting, wil de VVD periodiek een evaluatie om het draagvlak te blijven monitoren. De VVD blijft kritisch op het heffen van een reclamebelasting.

- ▶ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat. De VVD wil vrije openstelling voor alle winkels. We gaan dus verder dan alleen de huidige gedoogconstructie van de zondag-openstelling voor de supermarkten, die sinds het begin van de coronacrisis van kracht is.
- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras (maximaal 4 tafeltjes) schaffen we de vergunning af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving.
- ▶ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Hiervoor zorgen we voor aantrekkelijke en veilige winkelgebieden.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen.
- ▶ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Wij willen dat de gemeente recreatieve ondernemers omarmt en niet belemmert met beperkende regels. Om die reden is de VVD tegen de invoering van een toerismebelasting. Daarnaast willen we dat de gemeente ook grootschaligere recreatie en toerisme projecten omarmt. Tevens willen wij dat de gemeente recreatie en toerisme stimuleert met promotie.

3.2 Waar we trots zijn op onze boeren

We hebben in het Westerkwartier een grote agrarische sector waar we trots op zijn. Dankzij hun harde werk hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening. De boer produceert, onderneemt, innoveert, doet aan landschapsontwikkeling, natuurontwikkeling, weidevogelbeheer, biedt arbeidsplaatsen, integratieplekken, zorgconcepten, recreatiemogelijkheden, bestuurt en neemt deel aan het leven in het Westerkwartier.

Als boeren kunnen blijven ondernemen en innoveren, leveren ze een waardevolle bijdrage aan onze economie, met minder nadelen voor natuur en milieu.

- ▶ Om een florierende agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet onnodiggehinderd worden in hun bedrijfsvoering, innovatieve activiteiten en ontwikkeling. Wij geven hen de ruimte om ook bijvoorbeeldtoerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid in te passen in hun bedrijfsvoering.
- ▶ Onze natuur draagt bij aan ons welzijn. Daarom blijven we ons inspannen voor herstel en behoud van de natuur, realistisch natuurbeleid en de versterking van biodiversiteit in Nederland. Dat is ook van belang voor onze economie.
- ▶ Westerkwartier Paardenkwartier. De VVD wil planologisch ruimte bieden om de ontwikkeling van de paardenhouderij verder te stimuleren.

► Daar waar mogelijk wordt flexibel en creatief omgegaan met (bedrijfsmatige) mogelijkheden voor vrijkomende agrarische bebouwing, bijvoorbeeld voor het vestigen van hippische ondernemers. Leegstaande bebouwing is een risico voor het landschap, leefbaarheid en de veiligheid.

► Wij stimuleren een duurzame veehouderij. De VVD kijkt kritisch naar belemmerende regelgeving voor het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, windenergie en andere innovatieve oplossingen. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de omgeving en de ondernemer zijn hierbij van groot belang.

3.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In het Westerkwartier zorgen we voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, sportverenigingen, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken, dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muzikfestival, een culinair event of theater, in het Westerkwartier is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

► In onze gemeente worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten onze gebouwde- en landschappelijk erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.

► Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorg dragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.

► Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. We ondersteunen dan ook de Open monumentendag. Maar het zijn niet alleen onze mooie steenhuizen en landgoederen, daar horen daar ook cultuurhistorische evenementen bij zoals bijvoorbeeld de Sinterklaasintocht, Sint Maarten, Koningsdag en Carbid schieten.

► We zetten het geld voor cultuur zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.

3.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- ▶ We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk kunnen gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk (nog) te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken. Belangrijk bij dit alles is dat we monitoren of de gelden effectief worden ingezet, zodat we zoveel mogelijk mensen kunnen helpen.
- ▶ Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- ▶ Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- ▶ De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Het plegen van fraude is en blijft een misdrijf, maar het maken van een foutje maakt je nog geen fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

3.5 Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Hierdoor kunnen vrijheden waar eeuwenlang voor gevochten is onder druk komen staan, met parallelle samenlevingen als resultaat. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden (gast)vrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

- ▶ We zorgen voor betaalbare cursussen, in samenwerking met het MBO in de regio, om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren en een integratietraject te volgen. Wanneer iemand bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- ▶ Ouders van jonge kinderen die inburgeren, worden gestimuleerd om hun kinderen naar een peuterspeelzaal te laten gaan om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij het taalonderwijs voor jonge kinderen.

IV. Waardevol samenleven

4.1 Met respectvolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dicht mogelijk bij huis wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt in ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de buurtwinkel kan gaan.

- ▶ De meeste inwoners van het Westerkwartier blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen omgeving wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en in verschillende (innovatieve) woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. We gaan in gesprek met woningbouwcorporaties om bestaande woningen voor deze doelgroepen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is. Het beschikbare geld moet effectief worden ingezet. Niet de zorgaanbieder maar het resultaat van de zorg staat centraal. Daarom is goede monitoring van belang en moet hier ook op gestuurd worden.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang deze procedures mogen duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 3 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen 1 week geregeld.
- ▶ We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Bij meerdere ondersteuningsvragen betreffende welzijn en zorg, werk en inkomen, jeugdhulp, schuldhulpverlening, mobiliteit, et cetera, willen we dat gebruik gemaakt kan worden van een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb),. Integraal wil zeggen dat alle betrokken partijen met elkaar samenwerken om tot een gezamenlijk plan te komen, met 1 toekenning en 1 flexibel budget en via 1 loket, ondanks dat sprake is van verschillende zorgwetten of levensgebieden.
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een WMO-loket.
- ▶ Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Daarbij zorgen we voor geschikte vervangers en logeermogelijkheden om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten.

- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen wijk hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, Dorps- en buurthuizen, welzijnsorganisaties en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven. Speciale aandacht moet er zijn voor eenzaamheid onder ouderen en andere kwetsbare inwoners.
- ▶ Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners van de huisarts (POH), huisartsen en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.
- ▶ Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek hebben vaak moeite met het vinden van geschikte woonruimte. Hierdoor blijven zij langer in een instelling wonen dan nodig, waardoor er wachtlijsten ontstaan. We willen daarom meer zelfstandige woonvormen met ambulante begeleiding organiseren, zodat mensen eerder hun plek terugvinden in de samenleving.

4.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen en het gezond kunnen opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Hier kennen we onze jeugd het beste. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij huis mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren noemen we dat. Maar nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- ▶ Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- ▶ Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- ▶ Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ▶ We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.

- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt, die samen met het gezin naar de beste oplossingen voor hulp en ondersteuning zoekt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts (POH-jeugd). Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en kennen de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- ▶ De problemen van de kinderen hebben soms ook te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin, kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra benadrukt. Door met scholen, sportverenigingen en andere organisaties al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, zoals mishandeling van huisdieren, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

4.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ▶ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. We willen thuiszitters in het onderwijs zoveel mogelijk voorkomen. De gemeente gaat actief met zorgprofessionals om tafel om programma's te ontwikkelen voor de thuiszitters om ze zo snel mogelijk weer naar het onderwijs terug te krijgen.
- ▶ We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden: ouders kunnen hun kinderen bij meerdere scholen aanmelden, vanaf 3 jaar oud.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld. De overheid grijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt.

► School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.

► Het is belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed.

► Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze gemeente zetten we ons actief in voor het sluiten van afspraken met de verschillende scholen die het pesten tegengaan en zullen voorkomen.

4.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sport en bewegen is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten en te bewegen zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport en bewegen voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten en bewegen.

► We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. De VVD wil dat er nog meer wandel-, fiets- en ruitersporen worden aangelegd door de prachtige gebieden van onze gemeente.

► Sportverenigingen zijn de basis voor sportbeoefening. Zij zijn verantwoordelijk voor hun eigen voorzieningen, waarbij ze in eerste instantie moeten proberen zelfvoorzienend te zijn. Alleen daar waar nodig zal de gemeente ondersteunen of investeren. De VVD ziet hierbij graag vormen van co-creatie, bijvoorbeeld de gemeente levert de bakstenen, de vereniging bouwt de kleedkamer met hun vrijwilligers

► Waar het kan, zetten we gemeentelijke sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.

► Sport en bewegen is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten en samen te bewegen worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren.

► Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen, voor, tijdens en na schooltijd.

- ▶ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten en bewegen van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen. Hierbij vinden we het behoud van de keuzevrijheid voor een sportvereniging of beweegvorm belangrijk.

- ▶ Sport is goed toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandel- en fietsroutes in onze mooie groene gemeente met voldoende rustmogelijkheden. We bieden ondernemers de ruimte om aan de verschillende routes horecafaciliteiten te verzorgen op de rustplaatsen met daarbij een toiletvoorziening.

- ▶ Sportevenementen zijn een manier om het Westerkwartier op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. Daarom gaan we actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen. We ondersteunen en faciliteren de organisaties met vragen over vergunningen, met subsidies, met bebording en hekken daar waar nodig.

V. Een veilige gemeente

5.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in het Westerkwartier veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat de gemeente niet alleen veilig is, maar een ieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

- ▶ Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. De afgesproken aanrijtijden van politie en ambulances moeten echt nagekomen worden. Hier moet goed op gestuurd worden.
- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.
- ▶ Hangjongeren zijn in eerste instantie de verantwoordelijkheid van ouders. De politie neemt contact op met de ouders en zal vervolgens (waar nodig) verbaliseren. De ervaring leert dat 'lik-op-stuk'-beleid in combinatie met dialoog werkt. Vandalisme moet worden bestreden. Luchtbuuskogeltjes in schoolramen, kapotgetrapte vuilnisbakken, vernielde speeltoestellen of andere vormen van vandalisme zijn onacceptabel.
- ▶ Jongerenwerk wordt ingezet om jongeren te stimuleren positieve dingen te doen, te gaan sporten en bewegen, eens mee te doen met een culturele activiteit of een bezoek te brengen aan de diverse ondernemingen op het gebied van kunst en cultuur in onze gemeente.
- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die zichtbaar zijn en de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De wijkagent en politie zijn laagdrempelig te benaderen door de inwoners. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen. Inwoners kunnen verdachte of overlastgevende situaties melden bij de gemeente.

- ▶ De VVD pleit voor het inzetten van extra boa's, zij vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden overlast en kleine criminaliteit. Schade en kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die overlast veroorzaken. Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.
- ▶ Het doen van aangifte moet makkelijker worden gemaakt. Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die dit wel doen pakken we hard aan.
- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken. Bij deze promotieactiviteiten is er speciale aandacht voor de woningen in het buitengebied.
- ▶ Drugsoverlast is een probleem in het Westerkwartier. De gemeente pakt drugsdealers aan en de burgemeester gebruikt de bevoegdheden om drugspannen te sluiten. Speciale aandacht is er voor het buitengebied van de gemeente Westerkwartier, wat aantrekkelijk is voor potentiële criminelen en het dumpen van drugsafval. We staan dan ook achter het project 'Veilig Buitengebied' waarbij er een sterk netwerk wordt gecreëerd om beter zicht te krijgen op onveilige situaties en (ondermijnende) criminaliteit in het buitengebied en de pakkans te vergroten.
- ▶ Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.